

Brussel, 2 oktober 2025
(OR. en)

13507/25

**Interinstitutioneel dossier:
2025/0313 (APP)**

**ECOFIN 1287
UEM 475
CODEC 1427
ECB
EIB**

BEGELEIDENDE NOTA

van:	de secretaris-generaal van de Europese Commissie, ondertekend door mevrouw Martine DEPREZ, directeur
ingekomen:	2 oktober 2025
aan:	mevrouw Thérèse BLANCHET, secretaris-generaal van de Raad van de Europese Unie

nr. Comdoc.:	COM(2025) 595 final
Betreft:	Voorstel voor een VERORDENING VAN DE RAAD tot wijziging van Verordening (EG) nr. 332/2002 van de Raad wat betreft financieringsregelingen en het gebruik van een gediversifieerde financieringsstrategie

De delegaties vinden hierbij document COM(2025) 595 final.

Bijlage: COM(2025) 595 final

EUROPESE
COMMISSIE

Brussel, 2.10.2025
COM(2025) 595 final

2025/0313 (APP)

Voorstel voor een

VERORDENING VAN DE RAAD

**tot wijziging van Verordening (EG) nr. 332/2002 van de Raad wat betreft
financieringsregelingen en het gebruik van een gediversifieerde financieringsstrategie**

{SWD(2025) 286 final}

TOELICHTING

1. ACHTERGROND VAN HET VOORSTEL

• Motivering en doel van het voorstel

Bij Verordening (EG) nr. 332/2002 van de Raad¹ van 18 februari 2002 is een mechanisme voor financiële ondersteuning op middellange termijn ingesteld waarmee leningen kunnen worden verstrekt aan een of meer lidstaten die de euro niet hebben aangenomen en die zich voor feitelijke of ernstig dreigende moeilijkheden met betrekking tot de lopende rekening van de betalingsbalans of het kapitaalverkeer gesteld zien. De in Verordening (EG) nr. 332/2002 beschreven financieringsmethode van het mechanisme is momenteel gebaseerd op back-to-back-financiering. Bij deze financieringsmethode voert de Commissie markttransacties uit op basis van de vereisten van elke specifieke kredietverleningssituatie, wat betekent dat elke leningstransactie door de Commissie rechtstreeks verband houdt met een uitbetalingsbehoefte.

Na de vaststelling van Verordening (EG) nr. 332/2002 is de Commissie gemachtigd om een andere financieringsmethode voor de financiering van programma's voor financiële bijstand toe te passen. Meer bepaald voorziet artikel 224 van Verordening (EU, Euratom) 2024/2509² in de uitvoering van een gediversifieerde financieringsstrategie. Met behulp van deze financieringsmethode kan de Commissie het tijdstip en de looptijd van afzonderlijke financieringstransacties loskoppelen van de uitbetalingen aan begunstigden. Door middel van een gemeenschappelijke liquiditeitspool die wordt gefinancierd door de uitgifte van kortetermijnfinanciering kan de Commissie betalingen los van het precieze tijdstip van de uitgifte van langlopende obligaties organiseren.

De gediversifieerde financieringsstrategie biedt verschillende voordelen ten opzichte van de back-to-back-benadering. Ten eerste wordt vermeden dat een vast bedrag aan EU-leningen op kapitaalmarkten of bij financiële instellingen onder volatiele of ongunstige voorwaarden moet worden opgenomen om programma's voor financiële bijstand te financieren, zodat betalingen aan begunstigden van programma's van de Unie onafhankelijk van de marktomstandigheden op het moment van de uitbetaling kunnen worden verricht. Ten tweede kan de Commissie hiermee de financiële behoeften van meerdere bijstandsprogramma's consolideren, waardoor individuele programma's niet om een beperkte pool van financieringsmogelijkheden kunnen concurreren. Dankzij deze consolidatie wordt het beheer van financieringsverrichtingen vereenvoudigd, worden de kosten verlaagd en wordt versnippering van schuldbewijzen van de Unie voorkomen, waardoor de liquiditeit ervan toeneemt. Bijgevolg wordt de kosteneffectiviteit van de financiering van programma's voor financiële bijstand verbeterd, wat zowel de Unie als de begunstigden ten goede komt.

Aangezien de financiële ondersteuning die in het kader van het mechanisme beschikbaar is voor lidstaten die zich voor dreigende moeilijkheden met betrekking tot de lopende rekening van de betalingsbalans of het kapitaalverkeer gesteld zien, snel moet worden uitbetaald om de financiële stabiliteit te herstellen — en aangezien dergelijke ondersteuning vaak onder

¹ Verordening (EG) nr. 332/2002 van de Raad van 18 februari 2002 houdende instelling van een mechanisme voor financiële ondersteuning op middellange termijn van de betalingsbalansen van de lidstaten (PB L 53 van 23.2.2002, blz. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2002/332/oj>).

² Verordening (EU, Euratom) 2024/2509 van het Europees Parlement en de Raad van 23 september 2024 tot vaststelling van de financiële regels van toepassing op de algemene begroting van de Unie (herschikking) (PB L, 2024/2509, 26.9.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj>).

volatiele en ongunstige marktomstandigheden wordt verleend —, moeten de financieringsregelingen voor het gebruik van het mechanisme worden gewijzigd in het licht van de opgedane ervaring en de aanzienlijke voordelen van de gediversifieerde financieringsstrategie ten opzichte van de back-to-back-financieringsmethode. Door middel van deze wijziging zou de Commissie ook de financiering van financiële programma's van de EU verder kunnen consolideren door de financieringsvereisten van het mechanisme in haar algemene financieringsstrategie op te nemen.

Tegen deze achtergrond beoogt dit voorstel technische wijzigingen in Verordening (EG) nr. 332/2002 aan te brengen om de financieringsregelingen voor het gebruik van het mechanisme te wijzigen en specifiek in een gediversifieerde financieringsstrategie te voorzien.

- **Verenigbaarheid met bestaande bepalingen op het beleidsterrein**

De voorgestelde wijzigingen van Verordening (EG) nr. 332/2002 zijn verenigbaar met de bestaande beleidsbepalingen op dit beleidsterrein, gezien de aanzienlijke veranderingen die zich sinds de vaststelling ervan in 2002 in het normatieve landschap hebben voorgedaan. Met name het Europees financieel stabilisatiemechanisme³, dat in 2010 als een EU-breed instrument is ingesteld en in grote lijnen vergelijkbaar is met de werking van het mechanisme uit hoofde van Verordening (EG) nr. 332/2002, maakte het mogelijk leningen op te nemen in afwachting van latere uitbetalingen van leningen, waarbij werd afgeweken van de traditionele back-to-back-financiering van de Commissie. Daarnaast is de Commissie sinds 2022 gemachtigd om een gediversifieerde financieringsmethode voor de financiering van programma's voor financiële bijstand toe te passen⁴. Meer bepaald voorziet artikel 224 van Verordening (EU, Euratom) 2024/2509 in de uitvoering van een gediversifieerde financieringsstrategie, behalve in naar behoren gemotiveerde gevallen, voor de lenings- en schuldbeheertransacties ter financiering van programma's voor financiële bijstand.

- **Verenigbaarheid met andere beleidsterreinen van de Unie**

De voorgestelde wijzigingen zullen bijdragen aan de vereenvoudigingsagenda van de Commissie die gericht is op het stimuleren van het concurrentievermogen en het waarborgen van economische, sociale en milieudoelstellingen door het proces van financiering voor programma's voor financiële bijstand uit hoofde van Verordening (EG) nr. 332/2002 te stroomlijnen.

2. RECHTSGRONDSLAG, SUBSIDIARITEIT EN EVENREDIGHEID

- **Rechtsgrondslag**

De rechtsgrondslag van dit voorstel is artikel 352 VWEU.

³ Verordening (EU) nr. 407/2010 van de Raad van 11 mei 2010 houdende instelling van een Europees financieel stabilisatiemechanisme (PB L 118 van 12.5.2010, blz. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2010/407/oj>).

⁴ De gediversifieerde financieringsstrategie als algemene leenmethode werd vastgesteld bij Verordening (EU, Euratom) 2022/2434 van het Europees Parlement en de Raad van 6 december 2022 tot wijziging van Verordening (EU, Euratom) 2018/1046 met betrekking tot de vaststelling van een gediversifieerde financieringsstrategie als algemene leenmethode (PB L 319 van 13.12.2022, blz. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2022/2434/oj>).

Oud artikel 308 van het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap (huidig artikel 352 VWEU) werd gebruikt als rechtsgrondslag voor Verordening (EG) nr. 332/2002, die door het huidige voorstel zou worden gewijzigd.

- **Subsidiariteit (bij niet-exclusieve bevoegdheid)**

De voorgestelde wijzigingen zijn in overeenstemming met het subsidiariteitsbeginsel dat is neergelegd in artikel 5 van het Verdrag betreffende de Europese Unie. De doelstellingen van dit voorstel, namelijk het verwerken van de noodzakelijke wijzigingen met betrekking tot de overgang naar de gediversifieerde financieringsstrategie binnen het toepassingsgebied van het mechanisme voor financiële ondersteuning op middellange termijn van de betalingsbalansen van de lidstaten, kunnen niet worden verwezenlijkt door maatregelen op nationaal niveau, aangezien daarvoor wijzigingen in de EU-wetgeving nodig zijn.

- **Evenredigheid**

Het voorstel is in overeenstemming met het evenredigheidsbeginsel, zoals vastgelegd in artikel 5 van het Verdrag betreffende de Europese Unie. De voorgestelde wijzigingen hebben alleen betrekking op die delen van de verordening waar aanpassingen nodig zijn voor de overgang naar een gediversifieerde financieringsstrategie en die niet verder gaan dan het minimum dat nodig is om de vermelde doelstellingen te verwezenlijken.

- **Keuze van het instrument**

Een verordening van de Raad is het enige geschikte instrument om de bestaande Verordening (EG) nr. 332/2002 te wijzigen.

3. EVALUATIE, RAADPLEGING VAN BELANGHEBBENDEN EN EFFECTBEOORDELING

- **Evaluatie van bestaande wetgeving en controle van de resultaatgerichtheid ervan**

In 2024 is een retrospectieve beoordeling van Verordening (EG) nr. 332/2002 gepubliceerd⁵ waarin werd beoordeeld of het mechanisme nog steeds voldoet aan het beginsel, de regelingen en het plafond ervan, en de behoeften die tot de oprichting ervan hebben geleid (het “verslag”). Uit het verslag blijkt dat hoewel het mechanisme in het verleden succesvol is geweest, het landschap van de algemene financiële bijstand van de EU enkele ingrijpende veranderingen heeft ondergaan. In het verslag wordt met name gewezen op Verordening (EU, Euratom) 2018/1046⁶, op grond waarvan de Commissie een gediversifieerde financieringsstrategie kan toepassen die bestaat uit de uit hoofde van artikel 5, lid 1, van Besluit (EU, Euratom) 2020/2053 van de Raad toegestane opnamen van leningen en, behalve in naar behoren gemotiveerde gevallen, lenings- en schuldbeheertransacties ter financiering van programma’s voor financiële bijstand. Tegen deze achtergrond en rekening houdend met het feit dat, afgezien van de wetswijzigingen van 2009 waarbij het plafond van het

⁵ COM(2024) 41 final van 29.1.2024.

⁶ Verordening (EU, Euratom) 2022/2434 van het Europees Parlement en de Raad van 6 december 2022 tot wijziging van Verordening (EU, Euratom) 2018/1046 met betrekking tot de vaststelling van een gediversifieerde financieringsstrategie als algemene leenmethode, niet langer van kracht, vervangen door Verordening (EU, Euratom) 2024/2509 van het Europees Parlement en de Raad van 23 september 2024 tot vaststelling van de financiële regels van toepassing op de algemene begroting van de Unie.

mechanisme werd verhoogd en de verantwoordelijkheden van de Commissie en de lidstaten werden verduidelijkt, de werking van het mechanisme uit hoofde van Verordening (EG) nr. 332/2002 sinds 2002 ongewijzigd is gebleven, werd in het verslag vastgesteld dat verbeteringen van de financieringsregelingen van het mechanisme in overweging konden worden genomen.

- **Raadpleging van belanghebbenden**

Het verslag is besproken door het Economisch en Financieel Comité (het “EFC”). In zijn advies⁷ over het verslag zag het EFC ruimte om de financieringsmethode van het mechanisme te actualiseren in het licht van de wijzigingen van 2022 van het Financieel Reglement waarin het gebruik van de gediversifieerde financieringsstrategie wordt veralgemeend, teneinde een efficiënte en kostenbesparende uitvoering van toekomstige verrichtingen in het kader van Verordening (EG) nr. 332/2002 te bevorderen. In de conclusies van de Raad van de Europese Unie⁸ over het verslag werd eveneens gesteld dat er ruimte is om de financieringsmodaliteiten te actualiseren.

- **Bijeenbrengen en gebruik van expertise**

Gezien de aard van de voorgestelde wijzigingen was het bijeenbrengen en benutten van deskundigheid niet nodig.

- **Effectbeoordeling**

De voorgestelde wijzigingen voorzien in gerichte wijzigingen van de bestaande verordening. Het voorstel heeft geen gevolgen voor de begroting van de EU. Daarom werd er geen formele effectbeoordeling uitgevoerd.

- **Resultaatgerichtheid en vereenvoudiging**

n.v.t.

- **Grondrechten**

Het voorstel heeft geen gevolgen voor de bescherming van de grondrechten.

4. GEVOLGEN VOOR DE BEGROTING

Het voorstel heeft geen gevolgen voor de begroting van de EU.

5. OVERIGE ELEMENTEN

- **Uitvoeringsplanning en regelingen betreffende controle, evaluatie en rapportage**

De voorgestelde wijzigingen vereisen geen maatregelen om de uitvoering ervan te vergemakkelijken en vormen geen uitvoeringsproblemen voor de lidstaten.

⁷ Advies van het EFC over het mechanisme voor financiële ondersteuning op middellange termijn aan de betalingsbalans van de lidstaten overeenkomstig Verordening (EG) nr. 332/2002 van de Raad, 25 maart 2024, ecfm.ccf.cpe (2024) 1688523.

⁸ Conclusies van de Raad over het mechanisme van de Unie voor financiële ondersteuning op middellange termijn van de betalingsbalansen van de lidstaten overeenkomstig Verordening (EG) nr. 332/2002 van de Raad, goedgekeurd door het Coreper (2e deel) op 10 april 2024, 8300/24, 8302/24 ECOFIN.

In artikel 10 van Verordening (EG) nr. 332/2002 is bepaald dat de Raad alle drie jaren aan de hand van een verslag van de Commissie, op advies van het Economisch en Financieel Comité, onderzoekt of het beginsel, de toepassingsregels en de maxima van het ingestelde mechanisme nog voldoen aan de behoeften die tot de invoering ervan hebben geleid. Het laatste verslag van de Commissie is in 2024 gepubliceerd.

- **Toelichtende stukken (bij richtlijnen)**

n.v.t.

- **Artikelsgewijze toelichting**

Het voorstel bevat welbepaalde en gerichte wijzigingen van technische aard van Verordening (EG) nr. 332/2002. Het voorstel bevat twee artikelen. Het eerste artikel specificeert de voorgestelde wijzigingen van Verordening (EG) nr. 332/2002, terwijl het tweede artikel betrekking heeft op de inwerkingtreding van de voorgestelde wijzigingsverordening van de Raad.

De wijzigingen van artikel 7 van Verordening (EG) nr. 332/2002 organiseren de financiële bijstand in het kader van de gediversifieerde financieringsstrategie van artikel 224 van Verordening (EU, Euratom) 2024/2509. Voorgesteld wordt artikel 1, lid 2, van Verordening (EG) nr. 332/2002 te schrappen om te zorgen voor samenhang met de herziene financieringsstrategie en om overlap te vermijden in het licht van de wijzigingen van artikel 7 van Verordening (EG) nr. 332/2002.

Voorstel voor een

VERORDENING VAN DE RAAD

tot wijziging van Verordening (EG) nr. 332/2002 van de Raad wat betreft financieringsregelingen en het gebruik van een gediversifieerde financieringsstrategie

DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Gezien het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, en met name artikel 352,

Gezien het voorstel van de Europese Commissie,

Na toezending van het ontwerp van wetgevingshandeling aan de nationale parlementen,

Gezien het advies van het Europees Parlement⁹,

Gezien het advies van de Europese Centrale Bank¹⁰,

Handelend volgens een bijzondere wetgevingsprocedure,

Overwegende hetgeen volgt:

- (1) Bij Verordening (EG) nr. 332/2002 van de Raad¹¹ wordt een mechanisme voor financiële ondersteuning op middellange termijn ingesteld waardoor leningen kunnen worden toegekend aan een of meer lidstaten die zich voor feitelijke of ernstig dreigende moeilijkheden met betrekking tot de lopende rekening van de betalingsbalans of het kapitaalverkeer gesteld zien.
- (2) Na de vaststelling van Verordening (EG) nr. 332/2002 is de Commissie gemachtigd om een andere financieringsmethode voor de financiering van programma's voor financiële bijstand toe te passen dan die waarin Verordening (EG) nr. 332/2002 momenteel voorziet. Artikel 224 van Verordening (EU, Euratom) 2024/2509 van het Europees Parlement en de Raad¹² voorziet in de uitvoering van een gediversifieerde financieringsstrategie. Met behulp van die financieringsmethode kan de Commissie het tijdstip en de looptijd van afzonderlijke financieringstransacties loskoppelen van de uitbetalingen aan begunstigden. Door middel van een gemeenschappelijke liquiditeitspool die wordt gefinancierd door de uitgifte van kortetermijnfinanciering kan de Commissie betalingen los van het precieze tijdstip van de uitgifte van langlopende obligaties organiseren.
- (3) De regels inzake de gediversifieerde financieringsstrategie van Verordening (EU, Euratom) 2024/2509 zijn niet van toepassing op programma's voor financiële bijstand

⁹ PB C , , blz. .

¹⁰ PB C , , blz. .

¹¹ Verordening (EG) nr. 332/2002 van de Raad van 18 februari 2002 houdende instelling van een mechanisme voor financiële ondersteuning op middellange termijn van de betalingsbalansen van de lidstaten (PB L 53 van 23.2.2002, blz. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2002/332/oj>).

¹² Verordening (EU, Euratom) 2024/2509 van het Europees Parlement en de Raad van 23 september 2024 tot vaststelling van de financiële regels van toepassing op de algemene begroting van de Unie (PB L, 2024/2509, 26.9.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj>).

waarvan de basishandelingen op of vóór 9 november 2022 in werking zijn getreden. Aangezien Verordening (EG) nr. 332/2002 sindsdien niet in werking is getreden noch is gewijzigd, moet zij worden gewijzigd om de toepassing van de gediversifieerde financieringsstrategie tot die verordening uit te breiden. Voor de overgang naar een gediversifieerde financieringsstrategie zouden sommige bepalingen van Verordening (EG) nr. 332/2002 voorts moeten worden geschrapt om ervoor te zorgen dat het rechtskader met deze financieringsmethode in overeenstemming wordt gebracht.

- (4) De gediversifieerde financieringsstrategie biedt verschillende voordelen ten opzichte van de financieringsmethode in het kader van Verordening (EG) nr. 332/2002. Met name wordt voorkomen dat de Commissie onder volatiele of ongunstige omstandigheden leningen op de kapitaalmarkten of met financiële instellingen moet opnemen voor de financiering van programma's voor financiële bijstand. Bovendien kan de Commissie hiermee de financiële behoeften van meerdere programma's voor financiële bijstand combineren, waardoor het beheer van financieringsverrichtingen wordt vereenvoudigd, de kosten worden verlaagd en versnippering van schuldbewijzen van de Unie wordt voorkomen.
- (5) Aangezien financiële ondersteuning op middellange termijn uit hoofde van Verordening (EG) nr. 332/2002 vaak onder volatiele en ongunstige marktomstandigheden wordt verleend aan lidstaten die zich voor feitelijke of ernstig dreigende moeilijkheden met betrekking tot de lopende rekening van de betalingsbalans of het kapitaalverkeer gesteld zien, moeten de financieringsregelingen voor het gebruik van het mechanisme worden gewijzigd in het licht van de opgedane ervaring en de aanzienlijke voordelen van de gediversifieerde financieringsstrategie ten opzichte van de back-to-back-financieringsmethode.
- (6) Leningsovereenkomsten met lidstaten die na de inwerkingtreding van deze wijziging worden gesloten, moeten een bepaling bevatten over vervroegde terugbetaling die moet worden uitgevoerd na een onderling akkoord over de voorwaarden.
- (7) Verordening (EG) nr. 332/2002 moet derhalve dienovereenkomstig worden gewijzigd,

HEEFT DE VOLGENDE VERORDENING VASTGESTELD:

Artikel 1

Wijzigingen van Verordening (EG) nr. 332/2002

Verordening (EG) nr. 332/2002 wordt als volgt gewijzigd:

- 1) In artikel 1 wordt lid 2 geschrapt.
- 2) Artikel 7 wordt vervangen door:

“Artikel 7

1. Voor de financiering van leningen in het kader van het Uniemechanisme voor financiële ondersteuning op middellange termijn wordt de Commissie gemachtigd om, namens de Unie, de nodige financiële middelen op de kapitaalmarkten of bij financiële instellingen te lenen overeenkomstig artikel 224 van Verordening (EU, Euratom) 2024/2509.

2. Naast de in artikel 223, lid 4, van Verordening (EU, Euratom) 2024/2509 vastgestelde elementen, worden in leningsovereenkomsten het maximale leningsbedrag, de beschikbaarheidsperiode, de maximale duur van elke uitbetaling van de lening en de gedetailleerde voorwaarden van de steun vastgesteld.”.

Artikel 2

Inwerkingtreding en toepassing

Deze verordening treedt in werking op de twintigste dag na die van de bekendmaking ervan in het *Publicatieblad van de Europese Unie*.

Deze verordening is verbindend in al haar onderdelen en is rechtstreeks toepasselijk in elke lidstaat.

Gedaan te Brussel,

Voor de Raad
De voorzitter

FINANCIEEL EN DIGITAAL MEMORANDUM

1.	KADER VAN HET VOORSTEL/INITIATIEF	3
1.1.	Benaming van het voorstel/initiatief	3
1.2.	Betrokken beleidsterreinen	3
1.3.	Doelstellingen	3
1.3.1.	Algemene doelstellingen	3
1.3.2.	Specifieke doelstellingen	3
1.3.3.	Verwachte resultaten en gevolgen	3
1.3.4.	Prestatie-indicatoren	3
1.4.	Het voorstel/initiatief betreft:	4
1.5.	Motivering van het voorstel/initiatief	4
1.5.1.	Behoeften waarin op korte of lange termijn moet worden voorzien, met een gedetailleerd tijdschema voor de uitrol van het initiatief	4
1.5.2.	Toegevoegde waarde van de deelname van de EU (deze kan het resultaat zijn van verschillende factoren, bijvoorbeeld coördinatiewinst, rechtszekerheid, grotere doeltreffendheid of complementariteit). Voor de toepassing van dit punt wordt onder “toegevoegde waarde van het optreden van de EU” verstaan de waarde die het optreden van de Unie oplevert boven op de waarde die door een optreden van alleen de lidstaten zou zijn gecreëerd.	4
1.5.3.	Nuttige ervaring die bij soortgelijke activiteiten in het verleden is opgedaan	4
1.5.4.	Verenigbaarheid met het meerjarig financieel kader en eventuele synergie met andere passende instrumenten	5
1.5.5.	Beoordeling van de verschillende beschikbare financieringsopties, waaronder mogelijkheden voor herschikking	5
1.6.	Duur en financiële gevolgen van het voorstel/initiatief	5
1.7.	Wijzen van uitvoering van de begroting	5
2.	BEHEERSMAATREGELEN	7
2.1.	Regels inzake het toezicht en de verslagen	7
2.2.	Beheers- en controlesystemen	7
2.2.1.	Rechtvaardiging van de voorgestelde wijzen van uitvoering van de begroting, uitvoeringsmechanismen voor financiering, betalingsvoorwaarden en controlestrategie	7
2.2.2.	Informatie over de vastgestelde risico's en het systeem of de systemen voor interne controle die zijn opgezet om die risico's te beperken	7
2.2.3.	Raming en motivering van de kosteneffectiviteit van de controles (verhouding tussen de controlekosten en de waarde van de desbetreffende financiële middelen) en evaluatie van het verwachte foutenrisico (bij betaling en bij afsluiting).	7
2.3.	Maatregelen ter voorkoming van fraude en onregelmatigheden	9
3.	GERAAMDE FINANCIËLE GEVOLGEN VAN HET VOORSTEL/INITIATIEF	10

3.1.	Rubrieken van het meerjarig financieel kader en betrokken begrotingsonderdelen voor uitgaven.....	10
3.2.	Geraamde financiële gevolgen van het voorstel inzake kredieten	12
3.2.1.	Samenvatting van de geraamde gevolgen voor de beleidskredieten.....	12
3.2.1.1.	Kredieten uit goedgekeurde begroting	12
3.2.1.2.	Kredieten uit externe bestemmingsontvangsten.....	17
3.2.2.	Geraamde output, gefinancierd uit beleidskredieten.....	22
3.2.3.	Samenvatting van de geraamde gevolgen voor de administratieve kredieten	24
3.2.3.1.	Kredieten uit goedgekeurde begroting	24
3.2.3.2.	Kredieten uit externe bestemmingsontvangsten.....	24
3.2.3.3.	Totaal kredieten.....	24
3.2.4.	Geraamde personeelsbehoeften.....	25
3.2.4.1.	Gefinancierd uit goedgekeurde begroting	25
3.2.4.2.	Gefinancierd uit externe bestemmingsontvangsten	26
3.2.4.3.	Totale personeelsbehoeften	26
3.2.5.	Overzicht van het geschatte effect op met digitale technologie samenhangende investeringen	28
3.2.6.	Verenigbaarheid met het huidige meerjarig financieel kader	28
3.2.7.	Bijdragen van derden	28
3.3.	Geraamde gevolgen voor de ontvangsten	29
4.	DIGITALE DIMENSIES.....	29
4.1.	Voorschriften met digitale relevantie	30
4.2.	Gegevens	30
4.3.	Digitale oplossingen.....	31
4.4.	Interoperabiliteitsbeoordeling	31
4.5.	Maatregelen ter ondersteuning van de digitale uitvoering.....	32

1. KADER VAN HET VOORSTEL/INITIATIEF

1.1. Benaming van het voorstel/initiatief

Voorstel voor een verordening van de Raad tot wijziging van Verordening (EG) nr. 332/2002 van de Raad wat betreft financieringsregelingen en het gebruik van een gediversifieerde financieringsstrategie

1.2. Betrokken beleidsterreinen

Het verlenen van financiële ondersteuning op middellange termijn aan lidstaten die zich voor feitelijke of ernstig dreigende moeilijkheden met betrekking tot hun betalingsbalans gesteld zien.

1.3. Doelstellingen

1.3.1. Algemene doelstellingen

Het voorstel heeft in het algemeen ten doel Verordening (EG) nr. 332/2002 te wijzigen om de financieringsmethode van het mechanisme te veranderen van de back-to-back-financieringsmethode naar een gediversifieerde financieringsstrategie, zodat deze in overeenstemming wordt gebracht met de uniforme financieringsstrategie van de Commissie.

1.3.2. Specifieke doelstellingen

Voor het uitvoeren van de gediversifieerde financieringsstrategie zullen de voorgestelde wijzigingen een aantal bepalingen uit Verordening (EG) nr. 332/2002 wijzigen en schrappen om de financieringsregelingen te verduidelijken en ervoor te zorgen dat het rechtskader in overeenstemming wordt gebracht met de gediversifieerde financieringsmethode.

1.3.3. Verwachte resultaten en gevolgen

Het voorstel moet ervoor zorgen dat betalingen aan begunstigden van programma's van de Unie worden verricht los van het precieze tijdstip van de uitgifte van langlopende obligaties en ongeacht de marktomstandigheden op het tijdstip van uitbetaling, door de Commissie in staat te stellen uitbetalingen vanuit het mechanisme te financieren via een door de uitgifte van kortetermijnfinanciering gefinancierde gemeenschappelijke liquiditeitspool. Dit zal de financiering voor de verlening van financiële ondersteuning op middellange termijn in het kader van het mechanisme stroomlijnen en vereenvoudigen en zal naar verwachting leiden tot kostenbesparingen voor de Unie en de begunstigden.

1.3.4. Prestatie-indicatoren

In artikel 10 van Verordening (EG) nr. 332/2002 is bepaald dat de Raad alle drie jaren aan de hand van een verslag van de Commissie, op advies van het Economisch en Financieel Comité, onderzoekt of i) het beginsel, ii) de toepassingsregels en iii) de maxima van het ingestelde mechanisme nog voldoen aan de behoeften die tot de invoering ervan hebben geleid.

1.4. Het voorstel/initiatief betreft:

☐ een nieuwe actie

☐ een nieuwe actie na een proefproject/voorbereidende actie¹³

☐ de verlenging van een bestaande actie

☒ de samenvoeging of ombuiging van een of meer acties naar een andere/een nieuwe actie

1.5. Motivering van het voorstel/initiatief

1.5.1. Behoeften waarin op korte of lange termijn moet worden voorzien, met een gedetailleerd tijdschema voor de uitrol van het initiatief

n.v.t.

1.5.2. Toegevoegde waarde van de deelname van de EU (deze kan het resultaat zijn van verschillende factoren, bijvoorbeeld coördinatiewinst, rechtszekerheid, grotere doeltreffendheid of complementariteit). Voor de toepassing van dit punt wordt onder “toegevoegde waarde van het optreden van de EU” verstaan de waarde die het optreden van de Unie oplevert boven op de waarde die door een optreden van alleen de lidstaten zou zijn gecreëerd.

Redenen voor optreden op EU-niveau (ex ante): Het optreden op EU-niveau is noodzakelijk gezien de bij de EU-Verdragen toegekende rol om financiële bijstand te verlenen wanneer een lidstaat die niet deelneemt aan de euro ernstige moeilijkheden ondervindt of dreigt te ondervinden ten aanzien van de betalingsbalans. Maatregelen van de lidstaten alleen kunnen dit doel niet bereiken.

Verwachte toegevoegde waarde EU (ex-post): De uitvoering van een gediversifieerde financieringsstrategie voor het mechanisme zal naar verwachting de activiteiten stroomlijnen en de kosten in verband met het beheer van een zelfstandig financieringsprogramma voor uitbetalingen in het kader van het mechanisme verminderen. Door financieringsverrichtingen in andere programma's van de Commissie te integreren, zullen deze wijzigingen het algemene financieringsbeheer van de Commissie vereenvoudigen en efficiënter maken.

1.5.3. Nuttige ervaring die bij soortgelijke activiteiten in het verleden is opgedaan

In het halfjaarlijkse verslag van de Commissie aan het Europees Parlement en de Raad betreffende de uitvoering van de lenings- en schuldbeheertransacties en de daarmee verband houdende transacties tot het verstrekken van leningen overeenkomstig artikel 12 van Uitvoeringsbesluit C(2022) 9700 van de Commissie (1 juli 2023 - 31 december 2023)¹⁴ merkte de Commissie op dat de invoering van een uniforme financieringsaanpak door middel van een gediversifieerde financieringsstrategie een belangrijke mijlpaal was voor de totstandbrenging van een robuust kader om zo efficiënt mogelijk aan de financieringsbehoeften van de EU te voldoen. Voorts werd opgemerkt dat de Commissie bij de toepassing van haar uniforme financieringsaanpak, ondanks de volatiele markt, al haar uitbetalingstoezeggingen in het kader van NextGenerationEU en macrofinanciële bijstand op tijd kon nakomen.

¹³ In de zin van artikel 58, lid 2, punt a) of b), van het Financieel Reglement.

¹⁴ COM(2023) 461 final.

1.5.4. *Verenigbaarheid met het meerjarig financieel kader en eventuele synergie met andere passende instrumenten*

n.v.t.

1.5.5. *Beoordeling van de verschillende beschikbare financieringsopties, waaronder mogelijkheden voor herschikking*

n.v.t.

1.6. Duur en financiële gevolgen van het voorstel/initiatief

☐ **beperkte geldigheidsduur**

- ☐ van kracht vanaf [DD/MM]JJJJ tot en met [DD/MM]JJJJ.
- ☐ financiële gevolgen vanaf JJJJ tot en met JJJJ voor vastleggingskredieten en vanaf JJJJ tot en met JJJJ voor betalingskredieten.

☒ **onbeperkte geldigheidsduur**

- Uitvoering met een opstartperiode vanaf JJJJ tot en met JJJJ,
- gevolgd door een volledige uitvoering.

1.7. Wijzen van uitvoering van de begroting

☐ **Direct beheer** door de Commissie

- ☐ door haar diensten, waaronder het personeel in de delegaties van de Unie
- ☐ door de uitvoerende agentschappen

☐ **Gedeeld beheer** met de lidstaten

☐ **Indirect beheer** door begrotingsuitvoeringstaken toe te vertrouwen aan:

- ☐ derde landen of de door hen aangewezen organen
- ☐ internationale organisaties en hun agentschappen (geef aan welke)
- ☐ de Europese Investeringsbank en het Europees Investeringsfonds
- ☐ de in de artikelen 70 en 71 van het Financieel Reglement bedoelde organen
- ☐ publiekrechtelijke organen
- ☐ privaatrechtelijke organen met een openbardienstverleningstaak, voor zover zij zijn voorzien van voldoende financiële garanties
- ☐ privaatrechtelijke organen van een lidstaat, waaraan de uitvoering van een publiek-privaat partnerschap is toevertrouwd en die zijn voorzien van voldoende financiële garanties
- ☐ organen waaraan of personen aan wie de uitvoering van specifieke maatregelen op het gebied van het gemeenschappelijk buitenlands en veiligheidsbeleid in het kader van titel V van het Verdrag betreffende de Europese Unie is toevertrouwd en die worden genoemd in de betrokken basishandeling
- ☐ in een lidstaat gevestigde organen die onder het privaatrecht van een lidstaat of onder het Unierecht vallen en die in aanmerking komen om overeenkomstig sectorspecifieke regelgeving te worden belast met de uitvoering van middelen van de Unie of begrotingsgaranties, voor zover dergelijke organen onder zeggenschap staan van publiekrechtelijke organen of privaatrechtelijke organen met een

openbaredienstverleningstaak, en beschikken over voldoende financiële garanties in de vorm van hoofdelijke aansprakelijkheid van de controlerende organen of gelijkwaardige financiële garanties, die voor elke actie beperkt kunnen blijven tot het maximumbedrag van de steun van de Unie.

Opmerkingen

Het voorstel heeft geen gevolgen voor de begroting van de EU.

2. BEHEERSMAATREGELEN

2.1. Regels inzake het toezicht en de verslagen

n.v.t.

2.2. Beheers- en controlesystemen

2.2.1. Rechtvaardiging van de voorgestelde wijzen van uitvoering van de begroting, uitvoeringsmechanismen voor financiering, betalingsvoorwaarden en controlestrategie

De uitvoering van een gediversifieerde financieringsstrategie in Verordening (EG) nr. 332/2002 zal naar verwachting de verrichtingen stroomlijnen en de kosten in verband met het beheer van een zelfstandig financieringsprogramma voor uitbetalingen in het kader van het mechanisme verminderen. Door financieringsverrichtingen in andere programma's van de Commissie te integreren, zullen deze wijzigingen het algemene financieringsbeheer van de Commissie vereenvoudigen en efficiënter maken. Het gebruik van een gediversifieerde financieringsstrategie maakt de flexibele uitvoering van het financieringsprogramma mogelijk, met volledige inachtneming van de beginselen van begrotingsneutraliteit en begrotingsevenwicht zoals bedoeld in artikel 310, lid 1, VWEU. Tot slot is er een risico-, nalevings- en governancekader dat onder toezicht staat van de Chief Risk Officer van de Commissie voor alle transacties voor het opnemen en verstrekken van leningen van de Commissie.

2.2.2. Informatie over de vastgestelde risico's en het systeem of de systemen voor interne controle die zijn opgezet om die risico's te beperken

n.v.t.

2.2.3. Raming en motivering van de kosteneffectiviteit van de controles (verhouding tussen de controlekosten en de waarde van de desbetreffende financiële middelen) en evaluatie van het verwachte foutenrisico (bij betaling en bij afsluiting).

n.v.t.

2.3. Maatregelen ter voorkoming van fraude en onregelmatigheden

n.v.t.

3. GERAAMDE FINANCIËLE GEVOLGEN VAN HET VOORSTEL/INITIATIEF

3.1. Rubrieken van het meerjarig financieel kader en betrokken begrotingsonderdelen voor uitgaven

Het voorstel heeft geen gevolgen voor de begroting van de EU.

- Bestaande begrotingsonderdelen

In volgorde van de rubrieken van het meerjarig financieel kader en de begrotingsonderdelen.

Rubriek van het meerjarig financieel kader	Begrotingsonderdeel	Soort uitgave	Bijdrage			
	Nummer	GK/NGK ¹⁵	Van EVA-landen ¹⁶	Van kandidaat-lidstaten en potentiële kandidaten ¹⁷	Van andere derde landen	Andere bestemmingsontvangsten
	[XX.YY.YY.YY]	GK/NGK	JA/NEE	JA/NEE	JA/NEE	JA/NEE
	[XX.YY.YY.YY]	GK/NGK	JA/NEE	JA/NEE	JA/NEE	JA/NEE
	[XX.YY.YY.YY]	GK/NGK	JA/NEE	JA/NEE	JA/NEE	JA/NEE

- Te creëren nieuwe begrotingsonderdelen

In volgorde van de rubrieken van het meerjarig financieel kader en de begrotingsonderdelen.

Rubriek van het meerjarig financieel kader	Begrotingsonderdeel	Soort uitgave	Bijdrage			
	Nummer	GK/NGK	Van EVA-landen	Van kandidaat-lidstaten en potentiële kandidaten	Van andere derde landen	Andere bestemmingsontvangsten
	[XX.YY.YY.YY]	GK/NGK	JA/NEE	JA/NEE	JA/NEE	JA/NEE
	[XX.YY.YY.YY]	GK/NGK	JA/NEE	JA/NEE	JA/NEE	JA/NEE

¹⁵ GK = gesplitste kredieten/NGK = niet-gesplitste kredieten.

¹⁶ EVA: Europese Vrijhandelsassociatie.

¹⁷ Kandidaat-lidstaten en, in voorkomend geval, potentiële kandidaten van de Westelijke Balkan.

	[XX.YY.YY.YY]	GK/NGK	JA/NEE	JA/NEE	JA/NEE	JA/NEE
--	---------------	--------	--------	--------	--------	--------

3.2. Geraamde financiële gevolgen van het voorstel inzake kredieten

3.2.1. Samenvatting van de geraamde gevolgen voor de beleidskredieten

- ☒ Voor het voorstel/initiatief zijn geen beleidskredieten nodig
- ☐ Voor het voorstel/initiatief zijn beleidskredieten nodig, zoals hieronder nader wordt beschreven

3.2.1.1. Kredieten uit goedgekeurde begroting

in miljoenen euro's (tot op drie decimalen)

Rubriek van het meerjarig financieel kader			Nummer				
DG: <.....>			Jaar	Jaar	Jaar	Jaar	TOTAAL MFK 2021-2027
			2024	2025	2026	2027	
Beleidskredieten							
Begrotingsonderdeel	Vastleggingen	(1a)					0,000
	Betalingen	(2a)					0,000
Begrotingsonderdeel	Vastleggingen	(1b)					0,000
	Betalingen	(2b)					0,000
Uit het budget van specifieke programma's gefinancierde administratieve kredieten							
Begrotingsonderdeel		(3)					0,000
TOTAAL kredieten voor DG <.....>	Vastleggingen	=1a+1b+3	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
	Betalingen	=2a+2b+3	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
			Jaar	Jaar	Jaar	Jaar	TOTAAL MFK 2021-2027
			2024	2025	2026	2027	
TOTAAL beleidskredieten	Vastleggingen	(4)	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
	Betalingen	(5)	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000

TOTAAL uit het budget van specifieke programma's gefinancierde administratieve kredieten		(6)	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
TOTAAL kredieten onder RUBRIEK <...> van het meerjarig financieel kader	Vastleggingen	=4+6	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
	Betalingen	=5+6	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000

3.2.2. Geraamde output, gefinancierd uit beleidskredieten (niet invullen voor gedecentraliseerde agentschappen)

Vastleggingskredieten, in miljoenen euro's (tot op drie decimalen)

Vermeld doelstellingen en outputs ↓			Jaar 2024		Jaar 2025		Jaar 2026		Jaar 2027		Vul zoveel jaren in als nodig om de duur van de gevolgen weer te geven (zie punt 1.6)						TOTAAL	
	OUTPUTS																	
	Soort 18	Gem. kosten	Aantal	Koste n	Aantal	Koste n	Aantal	Koste n	Aantal	Koste n	Aantal	Koste n	Aantal	Koste n	Aantal	Koste n	Totaal aantal	Totale kosten
SPECIFIEKE DOELSTELLING NR. 1 ¹⁹ ...																		
- Output																		
- Output																		
- Output																		
Subtotaal voor specifieke																		

¹⁸ Outputs zijn de te verstrekken producten en diensten (bv. aantal gefinancierde studentenuitwisselingen, aantal km aangelegde wegen enz.).

¹⁹ Zoals beschreven in punt 1.3.2 "Specifieke doelstellingen"

doelstelling nr. 1																	
SPECIFIEKE DOELSTELLING NR. 2...																	
- Output																	
Subtotaal voor specifieke doelstelling nr. 2																	
TOTAAL																	

3.2.3. Samenvatting van de geraamde gevolgen voor de administratieve kredieten

- ☒ Voor het voorstel/initiatief zijn geen administratieve kredieten nodig
- ☐ Voor het voorstel/initiatief zijn administratieve kredieten nodig, zoals hieronder nader wordt beschreven

3.2.3.1. Kredieten uit goedgekeurde begroting

GOEDGEKEURDE KREDIETEN	Jaar	Jaar	Jaar	Jaar	TOTAAL 2021-2027
	2024	2025	2026	2027	
RUBRIEK 7					
Personele middelen	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Andere administratieve uitgaven	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Subtotaal RUBRIEK 7	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Buiten RUBRIEK 7					
Personele middelen	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Andere administratieve uitgaven	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Subtotaal buiten RUBRIEK 7	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
TOTAAL	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000

De benodigde kredieten voor personeel en andere administratieve uitgaven zullen worden gefinancierd uit de kredieten van het DG die reeds voor het beheer van deze actie zijn toegewezen en/of binnen het DG zijn herverdeeld, eventueel aangevuld met middelen die in het kader van de jaarlijkse toewijzingsprocedure met inachtneming van de budgettaire beperkingen aan het beherende DG kunnen worden toegewezen.

3.2.4. Geraamde personeelsbehoeften

- ☒ Voor het voorstel/initiatief zijn geen personele middelen nodig
- ☐ Voor het voorstel/initiatief zijn personele middelen nodig, zoals hieronder nader wordt beschreven

3.2.4.1. Gefinancierd uit goedgekeurde begroting

Raming in voltijdequivalenten (vte's)

GOEDGEKEURDE KREDIETEN		Jaar 2024	Jaar 2025	Jaar 2026	Jaar 2027
• Posten opgenomen in de lijst van het aantal ambten (ambtenaren en tijdelijke functionarissen)					
20 01 02 01 (centrale diensten en vertegenwoordigingen van de Commissie)		0	0	0	0
20 01 02 03 (EU-delegaties)		0	0	0	0
01 01 01 01 (onderzoek onder contract)		0	0	0	0
01 01 01 11 (eigen onderzoek)		0	0	0	0
Andere begrotingsonderdelen (te vermelden)		0	0	0	0
• Extern personeel (in vte's)					
20 02 01 (AC, END van de "totale financiële middelen")		0	0	0	0
20 02 03 (AC, AL, END en JPD in de EU-delegaties)		0	0	0	0
Admin. ondersteuning [XX.01.YY.YY]	- centrale diensten	0	0	0	0
	- EU-delegaties	0	0	0	0

01 01 01 02 (AC, END - onderzoek onder contract)	0	0	0	0
01 01 01 12 (AC, END - eigen onderzoek)	0	0	0	0
Andere begrotingsonderdelen (te vermelden) – rubriek 7	0	0	0	0
Andere begrotingsonderdelen (te vermelden) – buiten rubriek 7	0	0	0	0
TOTAAL	0	0	0	0

Aantal personeelsleden dat nodig is voor de uitvoering van het voorstel (in vte's):

	Uit te voeren door bestaand personeel van de diensten van de Commissie	Uitzonderlijk aanvullend personeel*		
		Te financieren uit rubriek 7 of onderzoek	Te financieren uit BA-onderdeel	Te financieren uit vergoedingen
Personeelsformatieposten			n.v.t.	
Extern personeel (AC, END, INT)				

Beschrijving van de uit te voeren taken door:

Ambtenaren en tijdelijk personeel	
Extern personeel	

3.2.5. *Overzicht van het geschatte effect op met digitale technologie samenhangende investeringen*

TOTAAL Digitale en IT-kredieten	Jaar 2024	Jaar 2025	Jaar 2026	Jaar 2027	TOTAAL MFK 2021- 2027
RUBRIEK 7					
IT-uitgaven (algemeen)	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Subtotaal RUBRIEK 7	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Buiten RUBRIEK 7					
IT-beleidsuitgaven inzake operationele programma's	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Subtotaal buiten RUBRIEK 7	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
TOTAAL	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000

3.2.6. *Verenigbaarheid met het huidige meerjarig financieel kader*

Het voorstel/initiatief:

- ☒ kan volledig worden gefinancierd door middel vanerschikking binnen de relevante rubriek van het meerjarig financieel kader (MFK)

- ☐ vereist een beroep op de niet-toegewezen marge in de desbetreffende rubriek van het MFK en/of op de speciale instrumenten zoals gedefinieerd in de MFK-verordening
- ☐ vereist een herziening van het MFK

3.2.7. Bijdragen van derden

Het voorstel/initiatief:

- ☒ voorziet niet in medefinanciering door derden
- ☐ voorziet in medefinanciering door derden, zoals hieronder wordt geraamd:

Kredieten in miljoenen euro's (tot op drie decimalen)

	Jaar 2024	Jaar 2025	Jaar 2026	Jaar 2027	Totaal
Medefinancieringsbron					
TOTAAL medegefinancierde kredieten					

3.3. Geraamde gevolgen voor de ontvangsten

- ☒ Het voorstel/initiatief heeft geen financiële gevolgen voor de ontvangsten
- ☐ Het voorstel/initiatief heeft de hieronder beschreven financiële gevolgen:
 - ☐ voor de eigen middelen
 - ☐ voor overige ontvangsten
 - ☐ geef aan of de ontvangsten worden toegewezen aan de begrotingsonderdelen voor uitgaven

in miljoenen euro's (tot op drie decimalen)

Begrotingsonderdeel ontvangsten:	voor	Voor het lopende begrotingsjaar beschikbare kredieten	Gevolgen van het voorstel/initiatief ²⁰			
			Jaar 2024	Jaar 2025	Jaar 2026	Jaar 2027
Artikel						

Vermeld voor de toegewezen ontvangsten de betrokken begrotingsonderdelen voor uitgaven.

Andere opmerkingen (bv. over de methode/formule voor de berekening van de gevolgen voor de ontvangsten of andere informatie).

²⁰

Voor traditionele eigen middelen (douanerechten en suikerheffingen) moeten nettobedragen worden vermeld, d.w.z. na aftrek van 20 % aan inningskosten.

4. DIGITALE DIMENSIES

4.1. Voorschriften met digitale relevantie

De voorgestelde wijzigingen bevatten geen nieuwe voorschriften met digitale relevantie. De voorgestelde wijzigingen bevatten geen aanvullende verplichtingen of bepalingen met betrekking tot het verzamelen, verwerken, genereren, uitwisselen of delen van gegevens, de automatisering of digitalisering van processen van belanghebbenden, het gebruik van nieuwe of bestaande digitale oplossingen, of digitale overheidsdiensten. Er worden daarom in dit voorstel geen aanvullende voorschriften met digitale relevantie vastgesteld.

4.2. Gegevens

n.v.t.

4.3. Digitale oplossingen

n.v.t.

4.4. Interoperabiliteitsbeoordeling

n.v.t.

4.5. Maatregelen ter ondersteuning van de digitale uitvoering

n.v.t.